

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเจตนาرمณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิของแรงงานทางทะเล เนื่องจากสภาพการจ้างงานการทำงานบนเรือดินทะเลมีลักษณะ และสภาพของงานซึ่งมีความแตกต่างจากการทำงานของลูกจ้างทั่วไปที่ต้องทำงานบนเรือดินทะเลที่มีความเสี่ยงภัยทางทะเล และมีระยะเวลาการทำงานที่ต่อเนื่องยาวนาน นอกจากนี้การทำงานของลูกจ้างและคนประจำเรือยังเกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่งทางทะเลระหว่างประเทศที่จะต้อง นำมาตรฐานสากล คือ อนุสัญญาว่าด้วยแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๔๙ (Maritime Labour Convention, ๒๐๐๖) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization : ILO) มาปฏิบัติต่อแรงงานทางทะเล เป็นกรณีเฉพาะ เพื่อป้องกันการใช้มาตรการของรัฐเจ้าของท่าเรือต่อเรือไทยที่เดินทางระหว่างประเทศ เช่น การกักเรือ การตรวจเรือ การสั่งให้แก้ไขข้อบกพร่อง และเพื่อประโยชน์ในการวางแผนการควบคุม กำกับ ดูแล และบริหารจัดการ ในการออกใบรับรองด้านแรงงานทางทะเลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ดังนี้

๑. ขอบเขตใช้บังคับ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้ โดยรัฐมนตรี แต่ละกระทรวงมีอำนาจหน้าที่ ตามที่กำหนดเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตนเท่านั้น

๒. หมวด ๑ บททั่วไป

กำหนดให้นำหลักการที่ประเพณีเกี่ยวกับการทำงาน ของคนประจำเรือ การเดินเรือทะเล และข้อกำหนด หรือมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับในกรณีที่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ และกำหนด ให้ข้อพิพาทเกี่ยวกับแรงงานทางทะเลโดยยุ่งยากจำนวนของศาลแรงงาน

๓. หมวด ๒ เงื่อนไขในการทำงานในเรือ

กำหนดห้ามเจ้าของเรือให้บุคคลอายุต่ำกว่า ๑๖ ปีบริบูรณ์ ทำงานบนเรือ และห้ามเจ้าของเรือ ให้คนประจำเรือที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ ทำงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือความปลอดภัย และคนประจำเรือต้องมีใบรับรองแพทย์มาแสดงว่ามีความสามารถด้านสุขภาพในการทำงานบนเรือ

๔. หมวด ๓ การจัดหางานให้คนทำงานเพื่อไปทำงานเป็นคนประจำเรือ

กำหนดห้ามให้ผู้ที่จะให้บริการจัดหางานแก่คนทำงานเพื่อไปทำงานเป็นคนประจำเรือต้องได้รับอนุญาต จากรัฐบาลเป็นรายบุคคล กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขออนุญาตจัดหางาน

๕. หมวด ๔ สภาพการจ้าง

เจ้าของเรือต้องจัดทำข้อตกลงการจ้างงานของคนประจำเรือเป็นหนังสือกำหนดระยะเวลา การทำงานปกติ เวลาพักระหว่างการทำงาน ชั่วโมงการทำงานพักผ่อนในรอบวัน การทำงานล่วงเวลา วันหยุดประจำปี กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของคนประจำเรือ อัตราค่าล่วงเวลา การจ่ายค่าจ้างและค่าล่วงเวลาให้ถูกต้อง และตามกำหนดเวลา การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทน การห้ามหักค่าตอบแทน สิทธิในการลาป่วย ลาคลอดบุตร ของคนประจำเรือซึ่งเป็นหนูน้อย

๖. หมวด ๕ การส่งตัวกลับ

กำหนดให้เจ้าของเรือเป็นผู้ดำเนินการส่งกลับ ออกค่าใช้จ่ายในการส่งตัวกลับ และจัดทำประกันภัย เพื่อส่งคนประจำเรือกลับ

๗. หมวด ๖ ค่าสินใหม่ทดแทนกรณีเรือเสียหายหรือเรือจม

กำหนดให้เจ้าของเรือต้องจ่ายค่าสินใหม่ทดแทน เมื่อคนประจำเรือได้รับผลกระทบจากการน้ำที่เรือเสียหายหรือเรือจม

๘. หมวด ๗ อัตรากำลัง

กำหนดให้เจ้าของเรือมีหน้าที่จัดหาคนประจำเรือทำงานบนเรือในจำนวนที่เหมาะสมและเพียงพอ

๙. หมวด ๘ มาตรฐานที่พักอาศัย ลิ่งอำนวยความสะดวก อาหาร และโภชนาการบนเรือ

กำหนดให้เจ้าของเรือจัดที่พักอาศัยและสถานที่บนเรือให้มีมาตรฐานตามที่กำหนด กำหนดห้ามเจ้าของเรือให้คนอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ เป็นคนครัว และต้องจ้างคนครัวที่ผ่านการฝึกอบรมแล้วและมีคุณสมบัติเหมาะสมสมกับตำแหน่ง

๑๐. หมวด ๙ การจัดให้มีการรักษาพยาบาล การคุ้มครองต่อชีวิต ร่างกาย และอนามัยของคนประจำเรือ

กำหนดให้เจ้าของเรือต้องจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านการรักษาพยาบาลบนเรือ การฝึกอบรมการปฐมพยาบาล และแพทย์ หรือคนประจำเรือผู้ทำหน้าที่ด้านการรักษาพยาบาล ให้เจ้าของเรือออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจีบป่วยและการได้รับบาดเจ็บของคนประจำเรือที่ทำงานบนเรือซึ่งเกิดขึ้นนับแต่วันที่เริ่มปฏิบัติหน้าที่จนถึงกำหนดวันส่งตัวกลับ ให้เจ้าของเรือออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดให้ทำประกันภัยทางทะเล และให้เจ้าของเรือต้องจัดให้มีการบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยและสุภาพอนามัยบนเรือ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๑๑. หมวด ๑๐ ใบรับรองด้านแรงงานทางทะเลและใบประกาศการปฏิบัติต้านแรงงานทางทะเล

กำหนดให้เรือเดินทางระหว่างประเทศที่มีขนาดตั้งแต่ ๕๐๐ ตันกรอสตันขึ้นไป ต้องมีใบรับรองด้านแรงงานทางทะเล และใบประกาศการปฏิบัติต้านแรงงานทางทะเล

๑๒. หมวด ๑๑ การร้องเรียนบนเรือ

กำหนดให้เจ้าของเรือจัดเอกสารที่มีขั้นตอนการร้องเรียนเกี่ยวกับสภาพการจ้างสภาพการทำงาน และสภาพความเป็นอยู่ของคนประจำเรือ

๑๓. หมวด ๑๒ สิทธิการรวมตัวและการเจรจาต่อรอง

กำหนดให้คนประจำเรือและเจ้าของเรือมีสิทธิรวมตัวกัน เพื่อเจรจาต่อรองหรือเรียกร้องเกี่ยวกับสภาพการจ้าง สภาพการทำงาน และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

๑๔. หมวด ๑๓ พนักงานเจ้าหน้าที่

กำหนดให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขึ้นไปบนเรือเพื่อตรวจสอบสภาพการทำงานสภาพการจ้าง และสภาพความเป็นอยู่ของคนประจำเรือ เรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริงให้ส่งเอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา และมีคำสั่งให้เจ้าของเรือหรือคนประจำเรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขึ้นไปบนเรือต่างประเทศและตรวจเรือออกคำสั่งให้นายเรือแก้ไขในกรณีที่ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ ก้าวเรือไว้จนกว่าจะมีการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือให้จัดทำแผนแก้ไขจนกว่าจะได้รับความเห็นชอบ

๑๕. หมวด ๑๔ คณะกรรมการแรงงานทางทะเล

กำหนดให้มีคณะกรรมการแรงงานทางทะเล โดยมีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน โดยให้คณะกรรมการแรงงานทางทะเลมีอำนาจหน้าที่เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี เกี่ยวกับนโยบายด้านแรงงานทางทะเล เกี่ยวกับการออกกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัตินี้ และการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับอนุสัญญาแรงงานทางทะเล ข้อความที่พิพากษางานทางทะเลหรือการกระทำการใดอันไม่เป็นธรรม และปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

๑๖. หมวด ๑๕ บทกำหนดโทษ

กำหนดความผิดและโทษแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง เปิดเผยข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ อันเป็นข้อเท็จจริงที่เจ้าของเรื่อส่วนไว้ไม่เปิดเผยกำหนดความรับผิดชอบและโทษสำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจ เปรียบเทียบความผิดบางมาตรารได้

๑๗. บทเฉพาะกาล

เพื่อรองรับในรับรองด้านแรงงานทางทะเลในประกาศการปฏิบัติด้านแรงงานทางทะเล ที่ออกตามประกาศกระทรวงแรงงาน และเพื่อรองรับให้ผู้รับใบอนุญาตจัดหางาน ตามพระราชบัญญัติ จัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๙ สามารถดำเนินการจัดหางานให้แก่คนหางานเพื่อไปทำงาน เป็นคนประจำเรือตามพระราชบัญญัตินี้ได้จนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นสุด

* หมายเหตุ : คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๔๘ นี้ มีขึ้น เพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้อง นั้น เจ้าของเรือ คนประจำเรือ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง จะต้องศึกษาทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

สอบทานรายละเอียดเพิ่มเติมที่

กองคุ้มครองแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
อาคารกระทรวงแรงงาน ๑๕ ชั้น ถนนมิตรไมตรี
เขตดินแดง กทม. ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๕ ๖๕๒๐ หรือสายด่วน ๑๕๔๖

